

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: V. V., st. př. X, bytem X, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 1417/25, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, Nám. Hrdinů 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. září 2011, č.j. MV-22814-10/SO-2011,

t a k t o :

I . Žaloba se zamítá.

I I . Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, Inspektorátu cizinecké policie Praha (dále též „správní orgán I. stupně“), ze dne 15.12.2010, č.j. CPPH-065664/CI-2010-60, ve věci žádosti o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení s rodinou (dále též „žádost“).

Žalobce v obecné rovině uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, nezákonné a v rozporu s právními předpisy. Konkrétně s § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců v rozhodném znění (dále jen “zákon o pobytu cizinců”), s § 2, § 3, § 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“), s Listinou základních práv a svobod a článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Předně namítal, že žalobou napadené rozhodnutí není řádně odůvodněno. Obsahuje pouze spekulace a domněnky. Zakládá se na nedostatečném tvrzení, že žalobce v minulosti odpovídal na některé otázky správního orgánu I. stupně odlišně, než jak uváděl ve svém vyjádření v průběhu správního řízení.

Dále uvedl, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci. Účelovost uzavření žalobcova manželství byla konstatována bez objektivních zjištění. Závěr žalovaného o obcházení zákona uzavřením účelového sňatku žalobcem je tak nezákonný. Žalobce doložil veškeré zákonem požadované náležitosti, kterými prokázal existenci faktického manželského vztahu. Výsledkem účastníků řízení dne 1.9.2010 byla oprávněnost jeho žádosti dostatečně prokázána. Pokud správní orgány poukazují na to, že manželé po určitou dobu nežili ve společné domácnosti na jimi uváděné adrese, že nejsou přihlášení k pobytu, že provedenou kontrolou nebyl jejich společný život na dané adrese potvrzen ani vyvrácen, jedná se o nedostatečné skutečnosti pro zdůvodnění závěru o účelovosti manželství žalobce.

Odmítl odkaz žalovaného na sdělení Komise Evropského parlamentu a Rady o pokynech pro lepší provádění o uplatňování Směrnice 2004/38/2004Sb. KOM (2009) ze dne 02.07.2009, jako nepřiléhavý. V dané věci totiž nebylo zjištěno, že by se manželé před uzavřením sňatku nikdy nesetkali, že by pár nemluvil sobě srozumitelným jazykem, nebyly zjištěny důkazy o tom, že manželství bylo uzavřeno za úplaty, neexistují informace o tom, že by žalobce a jeho manželka v minulosti uzavřeli účelový sňatek, či se dopustili jiného podvodného jednání, manželství rovněž nebylo uzavřeno po vydání rozhodnutí o vyhoštění.

Nedostatečně zjištěný skutkový stav věci má za následek i nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť závěr žalovaného o účelovosti manželství žalobce není zdůvodněn. Opakoval, že žalovaným tvrzené skutečnosti o nevedení společné domácnosti, nepřebírání pošty manželkou, nikterak nedokazují, že by se jednalo o účelové manželství. Tím, že nebyl spolehlivě zjištěn skutkový stav, došlo také k nesprávnému posouzení věci, čímž správní orgán velmi závažně zasáhl do základních práv a svobod účastníků řízení.

Druhá žalobní námitka spočívala v nepřiměřeném zásahu žalobou napadeného rozhodnutí do žalobcova rodinného a soukromého života. Zákaz zásahu do rodinného a soukromého života vyplývá z Listiny základních lidských práv a svobod a Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Žalovaný vydal bez opory v důkazních prostředcích negativní rozhodnutí, čímž zasáhl do rodinného a soukromého života účastníků řízení a zároveň rozhodl v rozporu s veřejným zájmem, kterým je mj. zájem na bezproblémovém fungování rodin.

Žalobce správním orgánům vytýkal, že se nezabývaly ani okolnostmi vypočtenými v ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců. Zejména závažností nebo druhem protiprávního jednání cizince, délkou pobytu cizince na území, jeho věkem, zdravotním stavem, povahou a pevností rodinných vztahů, ekonomickými poměry, společenskými a kulturními vazbami navázanými na území a intenzitou vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem.

Ve třetím žalobním bodu namítal projev libovůle žalovaného. Žalobce jej spatřoval v nezákonné aplikaci zákona správními orgány, která vedla k závěru o účelovosti manželství žalobce. Upozornil na stanovisko rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu publikované pod č.j. SJS 906/2006, který odmítlo absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě.

Čtvrtou žalobní námitkou bylo tvrzení žalobce, že správní orgány měly za situace, kdy skutkový stav z jejich strany nebyl nepochybně zjištěn, aplikovat obdobu zásady „in dubio pro reo“ a v pochybnostech rozhodnout ve prospěch žalobce. V řízení, kde hrozí nebezpečí

zásahu do základních práv a svobod účastníků řízení, je nutno v pochybnostech rozhodovat dle „zásady in dubio in libertate“ (v pochybnostech ve prospěch základních práv a svobod viz. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 47/2009-63).

Žalobce žádal, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Zdůraznil, že důvod pro zamítnutí žádosti žalobce dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců byl naplněn. Správní uvážení v dané věci nevybočilo ze zákonem stanovených mezí.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Při ústním jednání zástupce žalobce setrval na svém stanovisku. Zdůraznil, že správní spis neobsahuje žádné indicie o tom, že sňatek žalobce měl být účelový. Jde o případ aplikace tzv. liberačního paradoxu. Právní zástupce žalobce jej spatřuje v tom, že pokud má správní orgán pochybnosti, spoléhá na negativní vnímání migrace společností. Jde o nebezpečný precedent. Zopakoval, že v dané věci nebyl řádně zjištěn skutkový stav, proto nebyly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí v dané věci.

Žalovaný se z účasti na ústním jednání podáním ze dne 20. listopadu 2014 omluvil a souhlasil, aby soud ve věci jednal v jeho nepřítomnosti.

Právní zástupce žalobce při ústním jednání předložil soudu listinu nazvanou „Zastavení řízení – uvědomění“ ze dne 5. listopadu 2012, vyhotovenou Policií České republiky, Krajským ředitelstvím Policie hl.m. Prahy, Odborem cizinecké policie, kterou prokazoval, že řízení o správním vyhoštění žalobce bylo zastaveno usnesením (v právní moci dne 5.11.2012). Soud v tomto řízení neřeší náležitosti ani dopady vyhošťovacího řízení zahájeného se žalobcem, proto důkaz neprovedl s tím, že se jedná o nadbytečný důkaz, nemající vztah k předmětu řízení.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Dle ust. § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.

Dle § 87e odst. 1 písm. c) téhož zákona na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Policie žádost dále zamítne, jestliže žadatel se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

Dle § 174a téhož zákona (ve znění účinném od 1.1.2011) při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav,

povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

Dle § 2 správního řádu v rozhodném znění správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „právní předpisy“). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu. (2) Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. (3) Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (dále jen „dotčené osoby“), a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu. (4) Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Dle § 3 téhož zákona nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Dle § 68 odst. 3 téhož zákona v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Dle čl. 8 bod 1., bod 2. sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod,

bod 1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.

bod 2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Soud o věci uvažil takto:

Podstatou sporu je posouzení, zda se žalovaný, resp. správní orgán I. stupně, dopustil žalobcem tvrzených procesních vad, zejména nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro chybějící posouzení jeho zásahu do rodinného a soukromého života účastníků řízení a rozporu s veřejným zájmem na bezproblémovém fungování rodin.

K tomu z obsahu spisového materiálu, odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a vyjádření žalovaného k podané žalobě vyplynulo, že žalobce přicestoval na území České republiky dne 12.3.2006 na základě turistického víza s platností do 19.6.2006. Dne 1.11.2006 požádal v České republice o udělení mezinárodní ochrany formou azylu. Žalobce s V. G. uzavřel sňatek dne 12.02.2009 (oddací list účastníků ze dne 23.02.2009). Azylové řízení bylo pravomocně ukončeno dne 30.6.2009. Dne 12.08.2009 žalobce požádal o vydání povolení k trvalému pobytu po azylu. Rozhodnutím správního orgánu nebyl žalobci trvalý pobyt udělen (právní moc rozhodnutí dne 5.10.2009). Dne 29.7.2010 podal ke správnímu orgánu I. stupně žádost o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení s rodinou – manželkou V. G. (dále „žádost“). K žádosti doložil kopii oddacího listu, doklad o zajištěném ubytování, kopii cestovního dokladu a dvě fotografie. Žalobce s manželkou byli předvoláni k sepsání protokolu o výsledku účastníků správního řízení dne 1.9.2010. Žalobce předvolání

převzal (prostřednictvím svého zástupce), manželka žalobce jej nepřevzala. Zásilka byla správnímu orgánu vrácena s poznámkou „nevyzvednuto ve stanovené lhůtě“. Dne 30.8.2010 správní orgán I. stupně provedl šetření na adrese žalobcem uvedeného místa pobytu. Šetřením bylo zjištěno, že se žalobce na této adrese nezdržuje. Dne 1.9.2010 byli žalobce s manželkou vyslechnuti. Manželka žalobce odmítla vypovídat, pouze uvedla, že je ráda, že si sehnali podnájem na adrese X. Tvrdila, že si přeje žít se žalobcem jako rodina v ČR. Žalobce vypověděl, že se s manželkou seznámili v herně v září roku 2008. Sňatek uzavřeli z lásky po 5 měsících od seznámení. Uvedl, že s první manželkou se rozvedl předtím, než oba přicestovali z Ukrajiny do České republiky. Od uzavření sňatku spolu nebydleli, protože nemohl sehnat byt. Manželka bydlela s kamarádkami a on u kamaráda. Na návštěvy k sobě nechodili. Nyní oba bydlí spolu a se sestřenicí manželky na I. P. Pavlova. Nepamatoval si přesnou adresu svého bydliště. Rodiče manželky nezná, s jejich sňatkem nesouhlasili. Z rodiny manželky zná pouze její sestřenici, nevěděl, zda-li má sourozence. Také manželka nezná jeho rodinu (protokoly o výslechu účastníků správního řízení ze dne 1.9.2010). Dne 20.9.2010 žalobce dodal správnímu orgánu I. stupně doklad o zajištěném ubytování na adrese X. Dne 4.10.2010 zde správní orgán I. stupně provedl místní šetření, v bytě ale nebyl nikdo zastižen (záznam o prošetření ze dne 4.10.2010 č.j. CPPH-065664/CI-2010-60). Dne 19.10.2010 správní orgán I. stupně rozeslal žalobci a jeho manželce vyznění o možnosti seznámení se s podklady pro vydání konečného rozhodnutí. Vyznění žalobce převzal dne 22.10.2010 (prostřednictvím svého zástupce). Manželka žalobce jej nepřevzala, vrátilo se správnímu orgánu I. stupně s poznámkou pošty „na uvedené adrese neznámý“.

Správní orgán I. stupně na základě výše uvedených zjištění dospěl k závěru, že prvotním a jediným důvodem uzavření sňatku žalobce s V. G. (manželkou) byla jeho snaha získat povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. V odůvodnění zdůraznil neochotu manželky žalobce spolupracovat se správními orgány. V rámci svého výslechu měla možnost poskytnout správnímu orgánu dostatek informací a důkazů o společném soužití manželů, což neučinila. Správní orgán I. stupně tak neměl k dispozici nezbytné údaje pro rozhodnutí ve věci. Správní orgány jsou povinny chránit zájmy státu a společnosti. Rozhodování o tom, komu bude povolen přechodný pobyt na území státu, přísluší pouze státu samotnému a při rozhodování o udělení práva přechodného pobytu posuzuje správní orgán veškeré okolnosti individuálního případu. Upozornil, že neexistuje ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky, neboť je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizího státního příslušníka, s ohledem na vlastní zájmy, na svém území. Zdůraznil, že postupoval ve věci v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami a dbal na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, a aby odpovídal okolnostem daného případu. Poukázal na usnesení Rady (ES) ze dne 4.12.1997 o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství (97 C 382/01), podle kterého se za účelové manželství považuje manželství uzavřené mezi státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo příslušníkem třetího státu s oprávněným pobytem na území členského státu Evropské unie a státním příslušníkem třetího státu, jehož jediným cílem je obejít právní předpisy o vstupu a pobytu státních příslušníků třetích států a obdržet pro státního příslušníka třetího státu povolení k pobytu na území členského státu Evropské unie. Okolnosti, které mohou být důvodem pro domněnku, že manželství je manželstvím účelovým, jsou zejména skutečnosti, že se manželské soužití nedodržuje, manželé se nepodílejí přiměřeně na povinnostech vyplývajících z manželství, manželé uvádějí rozporuplné osobní údaje, okolnosti prvního setkání nebo jiné důležité osobní údaje, které se jich týkají, manželé nemluví jazykem sobě srozumitelným. Tato domněnka se může opírat o informace vyplývající mj. i z prohlášení dotyčných osob nebo třetích stran, či z informací získaných z provedených šetření či řízení. Při posuzování přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života účastníků správní orgán I. stupně uvedl, že přihlédl

k Směrnici 2004/38/ES Evropského parlamentu, v úvahu vzal, že manželství účastníků neplní a ani plnit nemělo svůj účel, což znamená založit rodinu a řádně vychovávat děti. Naopak mělo posloužit pouze k získání povolení k přechodnému pobytu na území. Proto se v daném případě nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života účastníků řízení v podobě daného rozhodnutí.

O odvolání, ve kterém žalobce argumentoval obdobně jako v podané žalobě (odvolání ze dne 26.01.2011), rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaný zdůraznil, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno v souladu s platnými normami České republiky i mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána. Ztotožnil se se závěry o skutkovém stavu zjištěném správním orgánem I. Stupně, spočívající ve vyhodnocení jednání žalobce související s uzavřením sňatku se státní občankou České republiky jako účelové, zaměřené na získání povolení k pobytu. Z informačních systémů cizinců zjistil, že žalobce přicestoval na území České republiky spolu s M. V. a jejich dvěma syny. V řízení o žádosti o udělení azylu uváděl žalobce rodinný stav ženatý a M. V. rodinný stav vdaná. V období od 27.8.2007 do 18.2.2010 byli oba dva hlášeni na adrese v X. Dne 12.2.2009 (tj. ve stejný den, kdy uzavíral sňatek žalobce, uzavřela i M. V. sňatek s občanem České republiky J. D.). Rozhodnutím Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, Odboru pátrání a kontroly pobytu, ze dne 22.10.2006 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou nelze vstoupit na území, jeden rok. Dne 1.11.2006 požádal o udělení azylu. Žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Řízení o žádosti žalobce o poskytnutí azylu bylo ukončeno dne 30.9.2009. Zdůraznil, že bezprostředně poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, podal žalobce žádost o udělení azylu, čímž se vyhnul výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Sňatek byl uzavřen v době, kdy končilo řízení o žalobě žadatele ve věci azylu. Poukázal na Článek 35 Směrnice 2004/38/ES, ze kterého vyplývá, že jednotlivé státy mohou přijmout opatření k odepření pobytu v případě zneužití práv nebo podvodů. Podvodem je i tzv. účelový sňatek, tj. sňatek uzavřený výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle Směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. Podle sdělení Komise Evropského parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování Směrnice 2004/38/2004Sb. KOM (2009) 313 ze dne 2.7.2009 mohou být při posuzování existence úmyslu zneužít práv přiznaných Směrnicí zohledněny zejména následující faktory:

- Pár se před svatbou nikdy nesetkal,
- Pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání, nebo důležité osobní informace, které se jich týkají,
- Pár nemluví společným jazykem,
- Důkaz o peněžní částce, nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen,
- V minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích, nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu,
- Rozvoj rodinného života pouze tehdy, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění,
- Pár se rozvedl potom, co dotyčný státní příslušník třetí země získal právo pobytu.

Žalovaný při rozhodování zohlednil, že žalobce nezná důležité osobní informace týkající se jeho manželky, sňatek byl uzavřen v době, kdy byla pouze odložena vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce. Manželé spolu dlouhodobě společně nežili. Ohledně přiměřenosti dopadu daného rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života žalobce žalovaný konstatoval, že vazby žalobce k občanům České republiky byly navázány s cílem obcházet zákon a získat povolení k přechodnému pobytu. Proto nepovažuje zásah rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu za nepřiměřený. Případné návštěvy synů z předchozího manželství může žalobce uskutečnit i v rámci jiného pobytového titulu, případně se jejich setkání může uskutečnit na území státu, jehož jsou občany.

Soud vyhodnotil žalobní námitky jako nedůvodné.

Předně žalobce namítal, že správní orgány rozhodly v rozporu s § 2, 3, 4, 68 odst. 3 správního řádu, Listinou základních práv a svobod a Úmluvou o ochraně lidských práv, neboť v řízení nebyl dostatečným způsobem zjištěn skutkový stav. Žalobce poukazoval na tu skutečnost, že žalovaný neměl k dispozici veškeré objektivní informace v dané věci, ani důkazy.

Soud tento názor žalobce nesdílí a přisvědčuje přílehlavému odůvodnění správních orgánů. Břemeno tvrzení o existenci (a fungování) manželství účastníků i břemeno důkazní leželo na žalobci. Možnost správních orgánů zjišťovat informace z rodinného a soukromého života žalobce a jeho manželky jsou značně omezené, neboť jsou závislé na poskytnutých informacích od účastníků. Bylo povinností žalobce a případně jeho manželky společnými silami prokázat, že jejich manželství plní svou společenskou funkci. Ani žalobce ani jeho manželka svým jednáním však zákonem požadovanou a předpokládanou aktivitu v této věci nevyvinuli. Žalobce sice ve správním řízení vypovídal o rozhodných skutečnostech, týkajících se společného života manželů, ale tato tvrzení již nikterak neosvědčil. Manželka žalobce dokonce odmítla o rozhodných skutečnostech z manželského života vypovídat. Z výpovědí účastníků navíc vyplynulo, že vzájemně neznají své nejbližší rodinné příslušníky a mají o sobě pouze povrchní znalosti, které neodpovídají manželskému soužití.

Soud k tomu poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 78/2012-34, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval případem, kdy účastníci řízení mařili snahu správního orgánu zjistit rozhodné skutečnosti o jejich manželském soužití, proto správní orgán mohl na účelovost manželství usuzovat pouze z dalších okolností případu. NSS konstatoval: „... stěžovatelka se nemůže dovolávat toho, že skutkový stav nebyl zjištěn úplně a bez jakýchkoliv pochybností, neboť důkazní nouzi ona a její manžel způsobili cíleně sami svým protiprávním jednáním a jiné prostředky zjistit rozhodné skutečnosti správní orgán neměl.“

Soud rovněž odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.09.2013 č.j. 6 As 30/2013-43, v němž zdůraznil, že „... je v jeho (žadatelově) vlastním zájmu, aby k podání žádosti a k řízení o ní přistupoval se vši vážností a vyvinul procesní aktivitu ve formě předestření hodnověrných tvrzení a hodnověrných důkazů o nich, neboť pouze z jeho tvrzení, nebo prostřednictvím jím předložených důkazů a učiněných důkazních návrhů může správní orgán v řízení zjistit a ověřit splnění obou podmínek, jež se týkají soukromého a rodinného života žadatele a dalších osob, s nimiž má tvrzený rodinný vztah a s nimiž sdílí společnou domácnost. Možnosti správního orgánu zjišťovat tyto skutečnosti jsou značně omezené, neboť jde o sféru soukromou, pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a – při aplikaci na situaci, na niž dopadá unijní úprava čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie. Správní orgán v tomto řízení o žádosti může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí žadatel, resp. nemůže dál, než kam jej žadatel (a jeho rodinní příslušníci) v průběhu celého řízení pustí. Iniciativa tak musí přicházet především ze strany žadatele a je pouze na něm, zda poskytne správnímu orgánu hodnověrné informace, prokazující existenci trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému stěžovateli a občana EU. Neochota, nebo nemožnost tvrdit splnění podmínek a prokázat jejich splnění, jde za těchto okolností plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že žadatel se svou žádostí neuspěje.“

Ve světle výše citované judikatury má soud i v projednávané věci za to, že žalobce nemůže tvrdit, že skutkový stav nebyl správními orgány zjištěn úplně a bez jakýchkoliv pochybností, neboť důkazní nouzi on a jeho manželka způsobili sami svým jednáním.

Přestože jsou možnosti správních orgánů zjišťovat informace z rodinného a soukromého života účastníků omezené, snažily se správní orgány shromáždit veškeré podklady pro rozhodnutí vlastními silami. V rámci posouzení věci vycházely z údajů zjištěných o pobytu žalobce na území České republiky a správně přihlédly k tomu, že žalobce (dne 12.2.2009) uzavřel sňatek s V. G. pouhé čtyři měsíce před nabytím právní moci rozhodnutí o neposkytnutí azylu žalobci v České republice (dne 30.6.2009). K uzavření sňatku došlo ve stejný den, kdy sňatek uzavírala i M. V. (bývalá manželka žalobce) s občanem České republiky J. D.. V neprospěch žalobce rovněž vyznívají jeho rozporná tvrzení ohledně rozvodového řízení s M. V.. Nejprve v žádosti o poskytnutí azylu uvedl, že jsou manželé a bydlí spolu na území ČR, o čemž svědčila i jejich společně nahlášená adresa pobytu v Praze 10 v období od 27.8.2007 do 18.2.2010. Ovšem v tomto řízení žalobce změnil své tvrzení tak, že se s M. V. rozvedli na Ukrajině a každý bydlí samostatně. Správní orgány důvodně přihlédly i k nevyzvedávání pošty ze strany manželky žalobce na adrese uvedené účastníky a k nemožnosti provést místní šetření na adresách pobytu manželů po celou dobu správního řízení a tyto skutečnosti hodnotily v neprospěch žalobce.

S přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem, které v řízení vyšly najevo, byl skutkový stav náležitě a dostatečným způsobem zjištěn a přezkoumatelným způsobem byl odůvodněn závěr správních orgánů o účelovém uzavření manželství žalobce s V. G. s cílem získat povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Žalovaný ani správní orgán I. stupně se tak porušení ust. § 2, 3, 4, 51 odst. 3 správního řádu nedopustili. Správní orgány na základě takto zjištěného skutkového stavu učinily právní posouzení, které je v souladu se zákonem, jakož i ustálenou judikaturou. Proto soud odmítá i tvrzení právního zástupce žalobce, že správní orgán v případě pochybnosti, spoléhá při rozhodování na negativní vnímání migrace společností.

Dále soud v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ani v rozhodnutí správního orgánu I. stupně neshledal rozpor výroku s jeho odůvodněním, obě rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu obsahují náležité právní závěry, které vyplývají z rozhodných skutkových okolností a v nich uvedené důvody jsou ve vztahu k výroku jednoznačné.

Žalobce dále nesouhlasil s odkazem žalovaného na sdělení Komise Evropského parlamentu a Rady o pokynech pro lepší provádění a uplatňování Směrnice 2004/38/ES o právu občanů unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s tím, že ve správním řízení nebyly zjištěny Směrnicí předvídané faktory pro posouzení existence úmyslu žalobce zneužít práv přiznaných Směrnicí. Soud k tomu poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 59/2013-33, ve kterém NSS konstatoval, že vnitrostátní orgány : „ ... *se při úvaze nad tím, zda existuje úmysl zneužít práv přiznaných Směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví mohou ... zejména zohlednit následující faktory ....* “. Tedy, správní orgány mají možnost přihlédnout k faktorům uvedeným ve Směrnici, záleží plně na jejich uvážení, proto soud v odkazu žalovaného na Směrnici neshledává pochybení.

Soud považuje za lichou i námitku nepřiměřeného zásahu žalobou napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce a jeho manželky, a neaplikování hledisek dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Jak vyplývá z odůvodnění obou správních rozhodnutí správní orgány, vyšly z konkrétních skutkových okolností, analyzovaly dopady svých rozhodnutí na rodinný život žalobce a právem dospěly k závěru, že rodinný život žalobce nemůže být jejich postupem nepřiměřeně dotčen. Žalobce nemá ústavně zaručené právo na pobyt na území České republiky. Je plně v kompetenci suverénního státu za jakých podmínek připustí pobyt cizince na svém území a v případě žalobce ochrana veřejného zájmu převažuje nad ochranou jeho zájmů soukromých. Zásahy do práva na ochranu rodinného života právními předpisy v omezeném rozsahu a za zákonem, stanovených podmínek

připouští. V případě kolize dvou základních práv, nebo základního práva a veřejného zájmu se při rozhodování, kterému z nich má být dána přednost, postupuje podle zásady proporcionality (viz. nálezy Ústavního soudu sp.zn. Pl ÚS 4/94). V posuzovaném případě došlo ke střetu práva na ochranu rodinného života žalobce a veřejného zájmu na ochraně společnosti. Přičemž veřejný zájem na tom, aby se v České republice nezdržovali cizinci, kteří obcházejí zákon svým úmyslným jednáním, má přednost před právem cizince na ochranu jeho rodinného života (viz. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 21/2008-101). Správními orgány v dané věci došlo ke správnému závěru, že za situace, kdy manželství žalobce s V. G. je pouze účelovým svazkem, nemůže rozhodnutí správních orgánů nikterak zasáhnout do jejich rodinného či soukromého života, když spolu žádný osobní a rodinný život nevedou. Proto by bylo nelogické a v rozporu se zásadou hospodárnosti a účelnosti, aby dle § 174a zákona o pobytu cizinců správní orgány rozebíraly jednotlivá kritéria pro posuzování přiměřenosti dopadů žalobou napadeného rozhodnutí.

Soud nemohl vejít ani na námitku, že žalobou napadené rozhodnutí je v rozporu s veřejným zájmem na bezproblémovém fungování rodiny žalobce a V. G.. Jak již bylo uvedeno výše, za situace, kdy bylo správními orgány zjištěno, že mezi účastníky neexistuje funkční manželství, nelze dávat do souvislosti rozpor žalobou napadeného rozhodnutí s veřejným zájmem na fungování rodiny. V daném případě žalobce a V. G. rodinu nezaložili a ani následně v průběhu správního řízení nebyl zjištěn opak. Jejich manželství, potažmo rodinný život, tak nemohlo začít plnit svou společenskou funkci.

Soud se neztotožnil ani se třetí žalobcem uplatněnou námitkou, vytýkající žalovanému projev libovůle v rámci správního uvážení. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí NSS sp.zn. 2 As 55/2007 a sp.zn. 2 As 31/2005) úvahou správních orgánů nelze rozšiřovat zákonné podmínky pro splnění zákonem stanoveného účelu. Podle náhledu soudu žalovaný v projednávané věci při hodnocení splnění zákonných podmínek § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nevybočil ze zákonem stanovených mezí. Správní orgány v rámci rozhodování nerozšířily své úvahy o účelovosti manželství účastníků nad rámec stanovený zákonem, ani nepožadovaly splnění podmínek, které zákon žadateli o udělení přechodného pobytu neukládá. K porušení zákazu libovůle tak nedošlo. Postup správních orgánů neodpovídá ani výkladu pojmu „libovůle“, jak jej učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 04.05.2006 č.j. 2 As 31/2005-78 kde uvedl, že „*libovůle nesmí existovat ani při posuzování splnění těch podmínek, které v zákoně výslovně stanoveny jsou. I při jejich posuzování je totiž žalovaný vázán obecnými ústavními principy a hodnotami, jako jsou zejména proporcionalita, rovnost, důstojnost, legitimní očekávání účastníků, právní jistota, předvídatelnost apod.*“.

Soud považuje za neopodstatněnou i námitku spočívající v nesprávném právním posouzení věci správními orgány s ohledem na zásadu „in dubio in libertate“, tj. že v případě pochybností ve skutkových zjištěních měl správní orgán postupovat ve prospěch žalobce. Soud plně přisvědčuje postupu a hodnocení skutkového stavu správními orgány. Jak již soud uvedl výše, v daném řízení povinnost tvrzení a důkazní břemeno tíží žalobce. Žalobce a jeho manželku stíhala povinnost tvrzení o svém plně funkčním manželství také prokázat. Tyto důkazy byli povinni správním orgánům předložit a aktivně za tímto účelem spolupracovat, což se v daném případě nestalo.

Žalobce v této souvislosti odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 47/2009-63. Soud nepovažuje tento odkaz za příléhavý, neboť v posuzovaném správním řízení žalovaný neměl zjištěnou skutkovou situaci za nejasnou a nevybíral z několika „variant příběhu tu, která by pro žalobce byla nepříznivá“. Nejvyšší správní soud se zabýval zcela odlišným případem. Jednalo se o případ, kdy nedošlo k udělení mezinárodní ochrany žadateli

pro nesplnění podmínek stanovených v § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona č. 325/1999Sb., o azylu. Nejvyšší správní soud konstatoval, že pro stěžovatele je velmi náročné prokazovat diskriminaci, která se odehrávala v zemi jeho původu v Ugandě.

Naopak, jak vyplývá ze shora uvedených skutečností, v projednávané věci neměli žalobce a jeho manželka V. G. důkazní situaci nikterak ztíženou.

Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, Listinou základních práv a svobod a rovněž tak s Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod, soud proto nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je dán § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci samé úspěšný a úspěšnému žalovanému prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. listopadu 2014

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Matznerová, DiS.